

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب معلّم

(راهنمای تدریس)

مطالعات اجتماعی

چهارم دبستان

۱۳۹۵

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	کتاب معلم مطالعات اجتماعی چهارم دبستان - ۶۷
بدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ناهید فلاحیان، نازیبا ملک‌محمودی (مؤلفان)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	لیدا نیک‌روش (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - سمیه قنبری (صفحه‌آرا) - سیده فاطمه محسنی، زهرا رشیدی مقدم، مریم جعفرعلیزاده، فاطمه پزشکی، حمید نابت کلاچاهی، فاطمه رئیسیان فیروزآباد (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایران‌شهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۹-۱۱۶۱۱۶۱، ۸۸۸۳۰۹۲۶۶، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وبگاه :	www.irtext book.ir و www.chap.sch.ir
ناشر :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ اول ۱۳۹۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکسبرداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۲-۲۴۶۰-۵-۹۶۴-۹۷۸-۲ ۹۷۸-۹۶۴-۵-۲۴۶۰-۲ ISBN 978-964-05-2460-2

امام خمینی مرتب بودند؛ یعنی، از آن ساعت صبح که از خواب بیدار می شدند، هیچ کارشان بدون برنامه نبود و هیچ وقت بدون برنامه زندگی نکردند. مطالعه شان سر ساعت بود، استراحتشان سر ساعت، به رادیو گوش کردنشان سر ساعت و خلاصه تمام کارهایشان - حتی عبادتشان - سر ساعت بود.

فهرست

بخش اول: کلیات

- مقدمه..... ۲
- ۱-۱- تعریف و ماهیت مطالعات اجتماعی..... ۲
- ۱-۲- ضرورت ها و جهت گیری های اصلی در آموزش مطالعات اجتماعی..... ۲
- ۱-۳- اصول حاکم بر گزینش و سازماندهی برنامه درسی جدید مطالعات اجتماعی..... ۴
- ۱-۴- عناصر و مؤلفه های برنامه درسی مطالعات اجتماعی..... ۵
- ۱-۵- تلفیق چگونه صورت می گیرد؟..... ۱۱
- ۱-۶- مهارت ها..... ۱۱
- ۱-۷- اخلاق..... ۱۳
- ۱-۸- معلم مطالعات اجتماعی باید چه صلاحیت هایی داشته باشد؟..... ۱۴
- ۱-۹- بسته آموزشی درس مطالعات اجتماعی..... ۱۶
- ۱-۱۰- ساختار و محتوای کتاب درسی..... ۱۸
- ۱-۱۱- اهداف کلی برنامه درسی مطالعات اجتماعی در دوره آموزش عمومی (ابتدایی - متوسطه اول)..... ۲۰
- ۱-۱۲- اهداف (برون دادهای یادگیری) مطالعات اجتماعی پایه چهارم ابتدایی..... ۲۳
- ۱-۱۳- ملاحظات و نکات مهم مربوط به آموزش..... ۲۴
- ۱-۱۴- ملاحظات و نکات مربوط به ارزشیابی..... ۲۸
- جدول پوشش دروس در زمینه مهارت های کاوشگری و مهارت های زندگی و پرورش هوش های چندگانه..... ۳۶

بخش دوم: راهنمای تدریس فصول کتاب

- ۱- فصل اول، محله ما..... ۴۳
- ۲- فصل دوم، شهر من، روستای من..... ۶۳
- ۳- فصل سوم، پیدایش شهرها و روستاها..... ۷۵
- ۴- فصل چهارم، سفری به شهرهای باستانی..... ۹۳
- ۵- فصل پنجم، کشور زیبای من..... ۱۱۳
- ۶- فصل ششم، ما ایرانی هستیم..... ۱۳۷
- معرفی منابع مرتبط با موضوعات کتاب برای تحقیق یا مطالعه بیشتر دانش آموزان..... ۱۵۰